

# Santa Nikolás ng Hapon

*Bishop Alexander (Mileant)*

**Mga Nilalaman:**

---

|                                                                           |    |
|---------------------------------------------------------------------------|----|
| Buhay .....                                                               | 2  |
| Tawag .....                                                               | 4  |
| Hakodate .....                                                            | 7  |
| Maagang mga tagumpay .....                                                | 10 |
| Tulong mula sa Rusya .....                                                | 15 |
| Mga pagsasalin ng Banal na Kasulatan at iba pang mahahalagang aklat ..... | 16 |
| Ang Digmaan .....                                                         | 22 |
| Ang huling mga taon ng kanyang buhay at ang kanyang kamatayan ..          | 25 |
| Katedral ni San Nicolas .....                                             | 29 |
| Ang Mga Salita at Turong ni Nicholas ng Hapon .....                       | 33 |
| Handaan ang iyong kaluluwa para sa tukso .....                            | 33 |
| Mula sa isang liham kay Metropolitan Makarii (Nevsky) .....               | 36 |
| Konklusyon .....                                                          | 39 |

---

## Buhay

Si San Nikolás (Kasatkin), Katumbas ng mga Apostol, tagapagtatag at unang hierarkiya ng Simbahan sa Hapon, ay isang natatanging misyonerong Ruso ng ika-20 siglo. Namatay siya noong 1912, at siya ay kanonisado animnapung taon matapos ang kanyang kamatayan (Marso 31, 1970).

Ang abagay na misyonerong ito ay inialay ang kanyang buong buhay at lahat ng kanyang lakas sa pagpapalaganap ng Ebanghelyo at pagtatanim ng Salita ng Diyos sa Lupain ng Sumisikat na Araw, at ang kanyang

mga gawain, na karapat-dapat sa mga Apostol, ay nagbunga ng masaganang bunga. Isinulat ni Mitsuo Nagana: "Naiwan niya ang isang katedral, 8 kapilya, 175 simbahan at 276 parokya; sinanay niya ang isang obispo, 34 na pari, 8 diakono at 115 mangangaral. Umabot sa 34,110 ang kabuuang bilang ng mga Ortodoksong mananampalataya..."

Isinulat ni Arkipariestro I. Vostorgov, na bumisita sa Japan: "Walang sinumang tao sa Japan, maliban sa Emperador, ang nagtamasa ng ganoong katanyagan sa bansa. Sa kabiserang lungsod ng Hapon, hindi na kailangang itanong kung nasaan ang misyon ng mga Rusong Orthodox; sapat nang banggitin ang iisang salitang 'Nikolai', at halos bawat tsikadraheng alam agad kung saan dadalhin ang bisita ng misyon. Ang simbahan Orthodox ay tinatawag na 'Nikolai', ang mismong misyon ay tinatawag ding 'Nikolai', at pati ang mismong Orthodoxy ay tinutukoy sa pangalang 'Nikolai'. Habang naglalakbay sa bansa na nakasuot bilang isang paring Ruso, palagi at saan man kaming sinalubong ng mababait na titig, at sa mga salita ng pagbati at pag-uusap tungkol sa amin, madarama namin, sa gitna ng mga hindi maintindihang salita at ekspresyon ng isang banyagang wika, ang isang pamilyar at minamahal na salita: 'Nikolai'..."

1 Ang kilalang Orientalistang si D. M. Pozdneev, na lubos na nakakakilala sa santo, ay nagbabalik-tanaw: "Kasabay ng kanyang kabaitan, siya ay isang taong may bakal na kalooban na walang nakikitang hadlang, isang praktikal na isipan at isang tagapangasiwa na marunong maghanap ng paraan palabas sa anumang mahirap na sitwasyon. Kasabay ng kanyang pagiging palakaibigan, taglay niya ang kakayahang maging malamig, matigas, at matalim sa mga taong sa tingin niya ay kailangang disiplinahin sa pamamagitan ng mahigpit na hakbang, parusahan sa isang bagay, o pigilin. Kasabay ng kanyang pagiging palakaibigan ay ang isang malalim na pagtitimpi, na nakuha sa pamamagitan ng mahabang karanasan at mapait na pagsubok, at nangailangan ng maraming oras at pagsisikap upang kamtan ang kanyang tiwala at katapatan. Kasabay ng isang pagka-inosente na katangian ng isang masayahing kausap, taglay niya ang malawak na pananaw na angkop sa isang dakilang

estadista, isang walang hanggang pag-ibig para sa kanyang tinubuang-bayan, na nakikiisa sa mga pagdurusa nito at pinahihipapan ng mga pagsubok nito... Mataas at banal na mga ideyal, bakal na kalooban at hindi mauubos na kasipagan — ganito ang diwa ni Arsobispo Nicholas."

Hindi mo maiwasang sumang-ayon kay A. Platonova, ang may-akda ng isa sa mga talambuhay ng santo, na sumulat: "Tungkulin ng bawat Ruso na malaman siya nang kasing detalyado hangga't maaari, dahil ang mga taong tulad ni Arsobispo Nicholas ang pagmamalaki at kaluwalhatian ng kanilang bansa."

Ang kanyang gawain ay puno ng maraming kalungkutan. Hinabol si Arsobispo Nicholas mula sa magkabilang panig: ng mga Hapones – bilang isang Rusong ahenteng politikal, espiya, at tagapang-udyok na nagtatanim ng pagtataksil at simpatiya para sa mapanlinlang at mandarambong na Rusya sa lupain ng Hapon; at ng mga Ruso – bilang isang taong nagbubunyag sa Hapon ng mga bagay tungkol sa Rusya na hindi nila kailangang malaman... Idineklara ang gawain ng Arsobispo na hindi lamang walang silbi kundi nakasasama rin, habang itinuturing siya ng marami sa Rusya bilang isang kakaiba na tinatablan ng isang kakaibang pagkabaliw. Pinatibay si Arsobispo Nicholas sa kanyang gawain ng dalawang kaisipan na naging gabay niya sa buong buhay: ang una ay ang kaisipan ng ministeryong apostoliko, ang marangal na pagsusumikap na ipalaganap ang Ortodoksiya sa mga pagano; ang ikalawa — ang matinding paniniwala na ang kanyang gawain ay dapat manatiling ganap na hiwalay sa pulitika." At sa ibang bahagi: "Puno siya ng kamalayan na ang kanyang pinapahalagahan sa kanyang kalooban ay hindi para sa mga layuning makamundo."

## Tawag

Si Ivan Dmitrievich Kasatkin ay ipinanganak noong 1 Agosto 1836 sa nayon ng Bereza sa Distrito ng Velsky ng Gobernadong Smolensk.<sup>1</sup> Ang kanyang ama, si Dmitry Ivanovich Kasatkin, ay nagsilbing diakono sa simbahan ng nayon.<sup>2</sup> Pinangalanan ang bata na Ioann bilang parangal sa kagalang-galang na Propeta, Mawuong at

Mabinte ng Panginoon. Ang kanyang ina, si Ksenia Alekseyevna, ay namatay sa edad na 34, nang siya ay limang taong gulang pa lamang.

Sa kabila ng matinding kahirapan, ipinadala ang batang lalaki upang mag-aral muna sa Velsky Theological School at pagkatapos ay sa Smolensk Theological Seminary. Isinulat ni S. Nedachin: "Dahil wala pang riles ng tren, kinailangan ng binata na maglakad sa kakila-kilabot na slum ng Velsky – na nananatiling ganoon hanggang ngayon – patungo sa kabiserang panlalawigan ng Smolensk upang magtamo ng edukasyon sa teolohikal na seminaryo. Hindi naman lahat ng seminarista noon ang naglakbay papunta sa kanilang pag-aaral nang nakasakay sa kabayo. Marami sa kanila—ang mga pinakamahihirap, kabilang ang batang si Kasatkin—ay kinailangang maglakad ng mahigit 150 vèrsta para marating ang seminaryo."

Noong 1856, nagtapos siya nang may karangalan mula sa seminaryo at ipinadala, sa gastos ng estado, sa St Petersburg Theological Academy, kung saan siya nag-aral hanggang 1860.

Napatunayan ng mga parokyano ng Simbahan ng Pag-akyat sa Kalangitan sa Kalye Nikitinskaya sa Moscow na ang lugar ng nayon na ito ay kasalukuyang sinasakupan ng nayon ng Bereza sa kanayunang distrito ng Mostovsky sa distrito ng Oleninsky, Rehiyon ng Tver. Noong 1836, ang nayon ng Bereza ang sentro ng Berezovskaya volost sa Distrito ng Velsky at binubuo ng limang sambahayan (pitong lalaki at anim na babae). Wala nang natitirang kahit isang bahay sa nayon. Ang simbahan ng nayon ay nawasak noong Digmaang Bayan.

Inalagaan ng santo ang kanyang ama hanggang sa huling sandali ng buhay nito, binibigyan siya ng bahagi ng kanyang sahod buwan-buwan.

Ipinakita ng binata ang pambihirang kakayahan; inaasahan siyang mananatili sa akademya upang maghanda para sa karera bilang propesor, ngunit ang kanyang desisyon na pumunta sa Japan ay ganap na nagbago sa kanyang kapalaran.

Ang desisyon ay ginawa nang hindi inaasahan. Ayon mismo kay San Nicolas, hindi kailanman pumasok sa kanyang isipan ang ideya ng buhay monghe hanggang noon. Isang araw, habang naglalakad sa mga silid ng akademya, napansin ni Ivan Dmitrievich ang isang paunawa sa isa sa mga 'karaniwang silid' na nag-aalok ng isang puwesto para sa isa sa mga nagtapos ng akademya upang pumunta sa Japan bilang rektor ng simbahan ng embahada sa Hakodate. Ilang kaibigan ni Kasatkin ang nagpahayag na rin ng pagnanais na pumunta sa Japan bilang mga pari. Hindi nag-iwan ng malaking impresyon sa binata ang paanyayang ito, kahit na malakas ang naging epekto sa kanya noon ng mga alaala ni Golovnin tungkol sa Japan. Tahimik siyang dumalo sa Pagbabanteng Magdamag. At pagkatapos, habang nasa serbisyo, bigla niyang napagpasyahan na kailangan niyang pumunta sa Japan. Pagbalik mula sa Banal na Pagbabantay, siya ay malalim ang damdamin na lumapit sa rektor ng akademya, Kanyang Kabanalan Nektarios, at sinabi sa kanya ang kanyang pagnanais na pumunta sa Japan, hindi bilang isang pari na may asawa, kundi bilang isang monghe. Ang rektor ng akademya ay lubos na nakikiramay sa pagnanasa ng binata at iniulat ang kanyang hangarin sa metropolitan. Sa pinakamaikling panahon, napagpasyahan na ang kapalaran ni Ivan Dmitrievich Kasatkin.

Noong 21 Hunyo 1860, tinonsura bilang monghe ang binata at pinangalanang Nicholas. Noong ika-29 ng Hunyo, pista nina San Pedro at San Pablo, ang mga Unang Tinawag na Apostol, siya ay inordinahan bilang hierodeacon, at kinabukasan, sa pista ng Synaxis ng Labindalawang Apostol (ang patronal na pista ng simbahan ng akademya), siya ay inordinahan bilang hieromonk. Pinangalanan siyang Nicholas ni Obispo Nektarios, na siyang nag-tonsura sa binata bilang monghe, at sinabi: "Hindi sa loob ng monasteryo mo dapat mamuhay nang pag-aasctismo. Kailangan mong lisanin ang iyong sariling tinubuan at maglingkod sa Panginoon sa isang malayong lupain ng mga hindi mananampalataya. Kasama ng krus ng isang asketa, kailangan mong bitbitin ang tungkod ng peregrino; kasabay ng buhay asketiko, nakalatag sa iyong harapan ang mga gawain ng isang apostol."

Sa katapusan ng Hunyo, iniwan ni Hieromonk Nicholas ang St Petersburg at nagpalipas ng tatlong araw kasama ang kanyang pamilya sa nayon. Matapos silang paalamin, sinimulan niya ang kanyang mahabang paglalakbay. Dinala niya ang Icono ng Smolensk ng Ina ng Diyos, na kanyang iningatan sa buong buhay niya.<sup>4</sup>

Mahaba at napakahirap ang paglalakbay patungong Hapon. Ginugol ni Hieromonk Nicholas ang taglamig sa Nikolayevsk-on-Amur. Doon niya nakilala si San Inocencio, ang Nagbigay-liwanag ng Siberia (noong panahong iyon ay Obispo ng Kamchatka). Pinagpala siya nito para sa mga darating na gawain at pinayuhan siyang buong pusong itaguyod ang pag-aaral ng wikang Hapones. Nang mapansin ang kupas na kasukulan ng hieromonk, bumili si Obispo Inocencio ng de-kalidad na belus at siya mismo ang naggupit ng kasukulan para kay Ama Nikolai. Ipinasuot din niya sa leeg ni Ama Nikolai ang isang tanso na pektoral na krus, na natanggap niya dahil sa kanyang paglahok sa Kampanya sa Krimea.

Noong ika-14 (2) ng Hunyo 1861, dumating si Hieromonk Nicholas sa daungan ng Hakodate na nasa bansang Hapon sakay ng barkong pangmilitar na 'Amur'.

## Hakodate

Si Iosif Antonovich Goshkevich (1814–1875), isang kahanga-hangang personalidad sa maraming aspeto, ay hinirang bilang unang konsul ng Rusya sa Hakodate.<sup>5</sup> Dumating siya sa Hakodate sa ikatlong dekada ng Setyembre 1858, kasama ang kanyang pamilya, isang opisyal ng hukbong-dagat, isang doktor, isang pari (na bumalik sa kanyang sariling bansa dahil sa karamdaman sa taong itinatag ang konsulado), apat na katulong na lalaki at dalawang katulong na babae.

Bago pa man dumating si Hieromonk Nikolai sa Hapon, nagawa nang itayo ng konsulado ng Rusya ang Simbahan ng Pagkabuhay na Muli ni Kristo sa Hakodate (na kalaunan, noong Malaking Sunog sa Hakodate, nasunog ang simbahan na ito at pinalitan ng isang batong simbahan). Pinangasiwaan ni Pari Vasily Makhov ang

pagtatayo at pagbabasbas ng simbahan. Pinilit siyang lisanin ang Japan at bumalik sa kanyang sariling bansa makalipas lamang ang isang taon dahil sa karamdaman, at kasunod nito ay nanawagan si I. A. Goshkevich sa Sinodo na magpadala ng isang pari na may mas mataas na edukasyong teolohikal.

Dapat tandaan na noong panahong iyon, labis na mapagkamuhi-muhi ang saloobin ng mga Hapones sa mga dayuhan. Ang mga 'kasunduang pangkapayapaan' na ipinataw ng mga bansang Kanluranin ay nagdulot ng matinding pagkadismaya sa mga samurai, na itinuturing ang mga dayuhan bilang 'mga barbaro' at iginiit ang kanilang ganap na pagpapaalis. Bunga nito, ang pagbubukas ng bansa at ang pagdating ng mga dayuhan ay nag-ambag sa pag-usbong ng matinding xenophobia, na paminsan-minsan ay naipapakita sa lantad na karahasan. Halimbawa, anim na dayuhan ang napatay sa unang kalahati ng 1861. Nagkaroon ng armadong pag-atake sa mga Kristiyano, na itinuturing ng mga Hapon bilang halos pangunahing kaaway nila, sa Kyoto, Edo, at Yokohama. Sa Hakodate, walang nangyaring ganitong insidente; gayunpaman, tinrato ng mga Hapon ang mga Ruso nang hindi bababa, at marahil mas higit pa, ang pag-aalinlangan kaysa sa ibang mga dayuhan. Lalong tumindi ang kaguluhan, at kasama nito ang damdaming laban sa Shogunate. Noong 1862, sumiklab ang isang ganap na digmaang sibil, na nagtapos noong 1868 sa pagbibitiw ng Shogun at sa pagtatatag ng isang imperyal na pamahalaan. Sa isang kabaligtaran ng kapalaran, ang Hakodate, na sinakop ng hukbong pandagat ni Enomoto, ay napatunayang huling tanggulan ng Shogun. Gayunpaman, natalo ang flotang ito ng mga pwersang imperyal nang Mayo 1869. Lumipat ang Emperador sa Edo, na kalaunan ay pinangalanang Tokyo, o 'Kapital ng Silangan'. Nagsimula ang Panahong Meiji — ang panahon ng 'Mapanlinlang na Pamamahala'.

'Ang Diyos lamang ang nakakaalam kung gaano karaming paghihirap ang kinailangan kong tiisin sa mga unang taong iyon. Ang lahat ng tatlong kaaway—ang mundo, ang laman, at ang diyablo—ay tumindig laban sa akin nang buong lakas at sumunod nang malapit sa aking mga yapak, na naghahangad na pabagsakin ako sa pinakamaunang madilim at makipot na lugar; at ang mga tukso na ito ay tila ganap na lehitimo: "Hindi ba ako,

tulad ng bawat ibang tao, nilikha para sa buhay-pamilya? Hindi ka ba maaaring maglingkod nang mahusay sa Diyos at sa iyong kapwa sa mundo? Sa wakas, hindi ba mas kailangan ang mga tao para sa Rusya ngayon kaysa para sa Hapon? "At iba pa. Libu-libong ganitong tukso ang bumabagsak sa iyong mga tenga, araw-araw at bawat oras, sa gising na buhay at s , sa iyong mga panaginip, sa iyong selda, at habang nananalangin sa simbahan. Nangangailangan ito ng napakalaking lakas ng espiritu at malalim na pagpapalalim ng damdaming panrelihiyon upang malampasan ang lahat ng ito."

Hindi maaaring magsalita ng sermon, sapagkat "itinuturing ng mga Hapones noong panahong iyon ang mga dayuhan na mga hayop, at ang Kristiyanismo bilang isang masamang sekta na kinabibilangan lamang ng mga kilalang salarin at mangkukulam." Bukod pa rito, hindi alam ng batang misyonaryo ang wikang Hapones at hindi siya pamilyar sa relihiyon, kasaysayan, at kultura ng Hapon. 'Pagdating ko sa Japan, sinimulan kong matutunan ang lokal na wika sa abot ng aking makakaya. Nangailangan ito ng maraming oras at pagsisikap bago ko tuluyang naintindihan ang barbarikong wikang ito, na walang duda ang pinakamahirap sa buong mundo, sapagkat binubuo ito ng dalawa: katutubong Hapon at Tsino, na magkahalo ngunit hindi ganap na nagsasanib bilang isa. <...> Sa wakas, sa paanuman, natutunan kong magsalita ng Hapones at naigalingan ko ang pinakasimple at pinakamadaling paraan ng pagsusulat na ginagamit para sa mga orihinal at isinaling akademikong akda." Sa simula, tinuruan siya ng Hapones ng tagasalin ng Gobernador ng Hakodate. Sa rekomendasyon ng huli, nagsimulang dumalo si Hieromonk Nicholas sa pribadong paaralan ni Kimura Kensai, na kilala sa kanyang pambihirang karunungan. Doon ay pinag-aralan din niya ang kasaysayan at panitikan ng Hapon, pati na rin ang Budismo, Shintoismo, at Konfusianismo. Bukod kay Kimura Kensai, kabilang sa kanyang mga guro sina Saga Juen at Nijjima Shime. Umabot ng walong taon ang kanyang pag-aaral. Halos sa buong panahong iyon, nag-aral siya ng 14 na oras kada araw. Sa panahong ito, nagsimula rin siyang dumalo sa mga pagtitipong pampanitikan at sa mga dambanang Shinto. Isinulat ni D. M. Pozdneev<sup>6</sup>: "Sa pamamagitan ng patuloy na pagbabasa ng panitikang

Hapones at regular na pakikipag-ugnayan sa mga Hapones, nakamit ni Ama Nikolai ang kahanga-hangang paghawak sa parehong pasalita at pasulat na Hapones. Malakas ang kanyang banyagang punto, ngunit hindi ito nakasagabal upang siya ay maunawaan ng lahat ng mga Hapon, bata man o matanda; ang kayamanan ng kanyang bokabularyo at ang kadaliang pagbuo niya ng mga pangungusap ay nagbigay sa kanyang pananalita ng isang kapangyarihang nagpasaya sa lahat ng mga Hapon... Maigsi ang kanyang mga parirala, ang kanyang mga paraan ng pagpapahayag ay labis na hindi inaasahan, ngunit pambihirang buhay at makapangyarihan."

"Sinikap ko sa simula na pag-aralan ang kasaysayan ng Hapon, relihiyon at ang diwa ng mga Hapon, upang matukoy kung hanggang saan posible ang pag-asa para sa kaliwanagan ng bansa sa pamamagitan ng pangangaral ng Ebanghelyo; at habang lalo kong nakikilala ang bansa, lalo akong napapaniwala na malapit na ang panahon na ang salita ng Ebanghelyo ay mag-ugong nang malakas at kumalat nang mabilis mula sa isang dulo ng imperyo hanggang sa kabila."

## Maagang mga tagumpay

Ang unang Hapon na nagbalik-loob sa Ortodoksiya ay si Takuma **Sawabe** (1835–1913), isang dating samurai ng angkan ng Tosa at isang pari sa isang lumang dambana ng Shinto sa Hakodate. Si Sawabe ay miyembro ng isang lihim na samahan na ang layunin ay paalisin ang lahat ng dayuhan sa Hapon, at kilala bilang isang mahusay na eskrimador. Sa katungkulang ito bilang instruktur sa eskrima, siya ay napunta sa tahanan ng anak ng konsul ng Rusya, si I. A. Goshkevich. Naglakbay na siya minsan sa buong Hapon, kumikita sa pamamagitan ng pagbibigay ng mga aralin sa pag-iispada. Pagdating sa Hakodate, pinakasalan niya ang anak na babae ng isang pari sa isang dambanang Shinto at kinuha hindi lamang ang apelyido ng kanyang biyenang, Sawabe, kundi pati na rin ang kanyang namamanaing ranggo at posisyon bilang pari.

"Nabuhay si Sawabe nang payapa at tahimik sa gitna ng pagano. Bilang pari ng pinakamatandang dambana sa lungsod, siya ay lubos na iginagalang ng mga tao, may malaking kita, at hindi nakaranas ng iba kundi kasiyahan at kaligayahan. Binubuo ang pamilya niya ng isang magandang batang asawa, isang batang anak na lalaki, at ang biyenang niya. Ipinagmamalaki niya ang kanyang tinubuang-bayan at ang pananampalataya ng kanyang mga ninuno, kaya't hinamak niya ang mga dayuhan at kinamuhian ang kanilang pananampalataya, na tungkol dito ay mayroon siyang pinaka-walang batayang mga palagay."

Isang detalyadong salaysay ng pagbabagong-loob ng matigas na Hapones na ito, na naganap noong 1864, ay makikita sa aklat ni A. Platonova.

Madalas na nakakasalamuha ni Sawabe si Hieromonk Nicholas sa bahay ng konsul at palagi siyang tinitingnan nang may matinding poot kaya sa isang pagkakataon ay hindi na ito matiis ng huli at nagtanong:

'Bakit ka ganoon ka-galit sa akin?' Ang sagot ay tuwiran:

'Dapat kayong patayin lahat, kayong mga dayuhan. Dumating kayo para maniktik sa aming lupain. At ikaw, sa iyong pangangaral, ang magdudulot ng pinakamalaking pinsala sa Japan.'

'Pamilyar ka na ba sa aking mga aral?'

'Hindi,' ang sagot ng Hapon, na tila nahihiya.

'Makatarungan bang husgahan, lalo na't hatulan, ang isang tao nang hindi muna pinakikinggan? Makatarungan bang panghinaan ng loob ang hindi mo naman alam? Makinig ka muna at alamin, saka ka maghusga. Kung masama ang aking mga aral, paalisin ninyo kami rito. Doon ka pa kikilos nang makatarungan.'

'Kung ganoon, magsalita ka!'

Ang mga salita ni Hieromonk Nicholas ay nag-ugoy sa samurai hanggang sa kaibuturan. Humiling siya ng pahintulot na makipagkita muli sa hieromonk at ipagpatuloy ang kanilang pag-uusap. Makaraan ng ilang sandali, sumulat si Ama Nicholas kay Metropolitan Isidore: "May isang pari ng sinaunang relihiyon na lumalapit sa akin upang pag-aralan ang ating pananampalataya. Kung hindi siya mawawalan ng loob o mapahamak (sa pamamagitan ng parusang kamatayan dahil sa pagtalikod sa sinaunang relihiyon at pagyakap sa Kristiyanismo), marami ang maaaring asahan mula sa kanya."

Sa isang liham na may petsang 20 Abril 1865, sumulat si Hieromonk Nicholas: "Masigasig na hinihintay ng pari ang binyag mula sa akin. Siya ay may mabuting edukasyon, matalino, magaling magsalita, at buong pusong deboto sa Kristiyanismo. Ang tanging layunin niya sa buhay ngayon ay paglingkuran ang kanyang bansa sa pamamagitan ng pagpapalaganap ng Kristiyanismo, at palagi kong kailangang pigilan ang kanyang mga kahilingan dahil sa takot na baka mawalan siya ng ulo bago pa man siya magkaroon ng pagkakataong gumawa ng anumang bagay tungo rito."

Ang sumusunod na salaysay mula sa kaniyang sarili ay nagbibigay ng ideya tungkol sa panganib ng sitwasyon ni Savabe: "Hindi ko mabasa nang lantaran ang aklat na ito [ang Ebanghelyo], ngunit sabik akong basahin ito. Kaya naisip kong basahin ito habang nagsasagawa ng seremonya sa aking miya [i.e. ang paganong dambana]. Ilalagay ko ang Ebanghelyo sa harap ko sa halip na aklat ng seremonyang pagano, at babasahin ito habang tinutugtog ang karaniwang tambol. Wala ni isa mang naghinala na binabasa ko ang banyagang 'herezya'."

Hindi naglaon, ipinakilala ni Sawabe ang kanyang kaibigan, ang doktor na si Sakai Atsunori, kay Hieromonk Nicholas. Pagkalipas ng ilang sandali, sumali sa kanila ang isang ikatlong kaibigan—ang doktor na si Urano. Nagsimula ang mga Hapon na magsagawa ng sarili nilang katekismo, at pagsapit ng tagsibol ng 1868, mayroon nang hanggang 20 katao na handang mabinyagan.

Noong panahong iyon, muling sumiklab ang pag-uusig sa mga Katoliko sa Nagasaki, habang dumating naman sa Hakodate ang isang bagong opisyal. Noong Abril 1868, lihim na bininyagan ni Hieromonk Nicholas ang tatlong kaibigan sa kanyang silid-pag-aaral, pagkatapos noon ay umalis sila ng Hakodate. Sila ay sina Paul Sawabe, John Sakai at James Uranō. Noon nga, limang buwan bago sumapit ang pagsikat ng panahon ng Meiji, nabuo ang Simbahang Orthodox ng Hapon.<sup>7</sup>

Agad na dumating kay Sawabe ang mabibigat na pagsubok. Naging baliw ang kanyang asawa at, makalipas ang ilang buwan, sa isang pagwawala, sinunog ang kanilang sariling bahay. Hindi nakahanap ng kanlungan si Sawabe at agad na bumalik sa Hakodate. Ngayon, wala na siyang paraan para suportahan ang sarili at wala ring matitirahan. Mga bandang panahong iyon, noong 1868, siya ay nakulong. Sumulat si San Nicolas: 'Sa mismong harapan ko, naganap ang proseso ng pagsilang ng isang tao sa bagong buhay sa pamamagitan ng biyaya ng Diyos, habang sa likod ng aking mga mata ay nagsisimula na ang isa pang proseso — ang proseso ng pagsubok at pagpapatibay ng determinasyon ng bagong silang na si Pablo.' Ang kanyang walong taong gulang na anak na lalaki, ayon sa karapatan ng mana, ay naging pari sa parehong paganong templo, na nagbigay sa kanya ng paraan upang matustusan ang sarili at ang kanyang may sakit na ina. Sa kalaunan, nabigyan si Paul Savabe ng kaaliwan nang makita niyang naging Kristiyano ang kanyang anak. Ang mga pagsubok na ito ay lalo lamang nagpatibay sa sigasig ni Paul, at noong 1875 ay siya ay inordinahan bilang pari.

Ang ikalawang Kristiyano sa amin ay si Ginoong **Sakai Ioann**. Siya ay isang lokal na doktor at matalik na kaibigan ni Ginoong Sawabe, na naging Kristiyano. Sinubukan ni Sawabe na hikayatin ang kanyang kaibigan na gawin din ang gayon, ngunit si Sakai ay isang bihasang mandedebate, at mahirap siyang kumbinsihin; kaya't mas madalas na inanyayahan siya ni G. Savabe sa bahay ko, at kami dalawa ay nagsanib-puwersa upang kumbinsihin siya. Sa wakas, nabinyagan si G. Sakai at hinirang pang maging pari, isang katungkulan na hindi nagtagal bago siya pumanaw dahil sa karamdaman. Ang ikatlong Kristiyano ay si Ginoong Urano James, na

dating doktor din. Siya ay binyagan sa Hakodate ni Padre John Ono, at pagkatapos ay marami pang iba ang nabinyagan. Ngunit ang mga indibidwal na ito ang nangunguna sa aming mga unang Kristiyano. Pagkatapos noon, dumami nang dumami ang mga tumatanggap ng Banal na Binyag, at nagsimulang sumibol ang posibilidad ng sistematikong paglaganap ng pananampalatayang Kristiyano sa Hapon. Para nga sa layuning ito, upang makakuha ng opisyal na pahintulot para rito, naglakbay ako sa Rusya nang sandali at, nang matanggap ko ang pahintulot at pagpapala ng Pinakabanal na Sinodo doon, muling bumalik sa Hapon. Hindi naglaon matapos akong dumating, binisita ako ni G. Sawabe at, bukod sa iba pang bagay, ipinaalam sa akin ang kakaibang pag-uugali ni G. Sakai habang ako ay wala sa Japan; ginugol niya ang lahat ng kanyang oras sa paghahanap ng pinakamalaking kita sa kanyang mga gawain sa negosyo, samantalang ang ibang mga Kristiyano naman ay nagsusumikap na ibahagi ang lahat sa kanilang mga kapatid. Nang marinig ko ito, muntik ko nang sisihin si Ginoong Sakai, ngunit nang dumating siya, agad na linawan ang usapin. Nang dumalaw siya sa akin, iniharap ni G. Sakai ang 100, s (mga dalawang daang roubles) na kanyang nakalap, na nais niyang gamitin para sa gawain ng Simbahan. Ito ang naglinaw sa kalituhan ni G. Sawabe tungkol sa pag-uugali ni G. Sakai, na sa unang tingin ay tila kakaiba.

Nagkaroon ng isa pang insidente, na kasing-kakaiba rin sa unang tingin, na kinasangkutan ni G. **Tomi Peter**. Sa isang pagkakataon, napansin ng lahat ang kanyang biglaang pagkawala. Wala ni isa mang nakakaalam kung saan siya nagpunta. Tinanong ko ang kanyang asawa, ngunit hindi rin niya alam, kahit na ang mukha niya ay hindi nagpakita ng dalamhati o kahit anumang partikular na pag-aalala. Ang buong pangyayari ay lubhang misteryoso at tumagal nang ilang panahon. Ngunit labing-isang araw ang lumipas, isang gabi bandang alas-onse, dumating si G. Tomi Petr sa bahay ko na kasama si G. Sakai. Nakita kong siya ay naging napakayayat; matulis na tumatayo ang kanyang mga buto mula sa mukha na tuluyang nagbago ang kulay; nakalulungkot siyang tingnan. Nang tanungin ko siya kung saan siya nagmula at kung bakit siya labis na pumayat, sumagot siya na ginugol niya ang buong panahon sa pagpipigil sa pagtulog at pagkain at sa pagdarasal para sa mabilis na kaliwanagan ng

kanyang mga kapatid na pagano sa pamamagitan ng liwanag ng katotohanang ipinagkaloob sa kanya kamakailan. Nang marinig ko ang lahat ng ito, lubos akong namangha sa ganoong nakakaantig na pagpapakita ng masidhing debosyon sa pananampalataya. Gayunpaman, naramdaman kong kailangan kong ituro sa kanya na ang ganoong gawain ay dapat nang isagawa alinsunod sa mga regulasyon ng Simbahan, sapagkat kung hindi, nanganganib na makasira nang malubha sa kalusugan."

## **Tulong mula sa Rusya**

Sa katapusan ng 1869, si Hieromonk Nicholas, matapos humiling ng pahintulot, ay naglakbay patungong Rusya upang hilingin sa Banal na Sinodo ang pahintulot na magbukas ng isang istasyong misyonaryong Ruso sa Hapon.

Dumating si Hieromonk Nicholas sa Rusya noong Pebrero 1870. Ipinagkaloob ang kanyang petisyon noong ika-6 ng Abril 1870, nang ibigay ni Alexander II ang kanyang imperyal na pag-apruba sa desisyon ng Banal na Sinodo na magtatag ng isang misyong misyonaryong Ruso sa Hapon, na binubuo ng isang pinuno ng misyon, tatlong hieromonkong misyonaryo, at isang layang ministro. Ang kalahati ng tinatayang gastos ay sinagot ng Tesorerya, habang ang kabilang kalahati ay siningil sa pondo ng pagpi-print ng Kagawaran ng Simbahan. Sa kabuuan, inilaan sa misyon ang 6,000 rubles bawat taon at isang lump sum na 10,000 rubles. Ang mga sentro ng misyon ay matatagpuan sa Tokyo, Kyoto, Nagasaki at Hakodate. Itinalaga si Hieromonk Nicholas bilang pinuno ng misyon at itinaas sa ranggo ng arkhimandrita. Ang misyon ay nasa hurisdiksyon ng Diyosesis ng Kamchatka. Ang mga tungkulin ng mga misyonaryo ay nakasaad sa 'Mga Tagubilin para sa Misyon', na isinumite ni Hieromonk Nicholas at inaprubahan ng Sinodo.

Si Arkhimandrita Nikolai mismo ang nagsulat noong 1879: "Katangian ng Orthodox na Hapon na ang misyong Orthodox, na umiral lamang ng walong taon, na may dalawang misyonaryo lamang sa panahong iyon at

walang tiyak na materyal na yaman, ay mayroon nang dalawang beses na karaming Kristiyano kaysa sa pinagsamang misyong Katoliko at lahat ng misyong Protestante."

Bago umalis patungong Hapon, nagkaroon ng pagkakataon si Arkhimandritong Nicholas na makita ang kanyang matandang ama.

Bumalik siya sa Hakodate noong Marso 1871. Nagpatuloy ang pangangaral ng Ebanghelyo sa kanyang pagkawala. Sa pagtatapos ng taon, bininyagan ni Arkhimandrita Nicholas ang labing-isang tao sa Sendai.

Noong 1872, dumating sa Hakodate si Hieromonk Anatoly (Tikhai), isang kandidato sa Kiev Theological Academy. Ganito ang sinabi ni Archimandrite Nicholas tungkol sa kaniya: "Hindi na ako maaaring humiling ng mas mahusay na mga katulong!" Inilagak niya ang simbahan sa Hakodate kay Ama Anatoly at, noong ika-4 ng Pebrero 1872, lumipat siya sa Tokyo.

## **Mga pagsasalin ng Banal na Kasulatan at iba pang mahahalagang aklat**

Ang pangunahing gawain ng santo, na sinimulan pa habang nasa Hakodate siya, ay ang pagsasalin ng Banal na Kasulatan at mga aklat pang-liturhiya sa wikang Hapones. Noong 1869 pa lamang, sumulat si San Nikolás: "Mula sa lahat ng nasabi na, tila maaaring tapusin na sa Hapon, kahit sa malapit na hinaharap, sagana ang ani. Ngunit wala ni isang manggagawa sa aming panig, maliban sa sarili kong ganap na pribadong pagsisikap..." Kahit pa ipagpatuloy ko ang aking gawain sa parehong paraan, ang pagsisikap ng iisang tao rito ay halos parang isang patak ng tubig sa dagat. Ang isang salin ng Bagong Tipan, kung gagawin nang maayos (at paano nga ba ito magagawa nang iba?), ay mangangailangan ng hindi bababa sa dalawang taon pa ng buong-panahong paggawa. Pagkatapos ay naroroon pa ang Lumang Tipan na kailangang isalin; bukod pa rito, kung nais nating magkaroon ng kahit ang pinakamaliliit na Simbahang Kristiyano, lubos na mahalaga na isagawa ang mga seremonya sa wikang Hapones; at paano naman ang iba pang mga aklat, gaya ng Banal na Kasaysayan,

Kasaysayan ng Simbahan, Liturhiya at Teolohiya? Lahat ng ito ay lubos ding kinakailangan. Lahat ng ito, at iba pang katulad na mga gawa, ay dapat isalin sa 'Hapon'—isang wikang hindi pa rin alam kung kailanman ay magkakaroon ng dayuhang makakapag-master nito nang husto upang makapagsulat siya rito nang kahit kalahating kasing dali at kasing bilis ng karaniwang pagsulat ng isang dayuhan sa sariling wika.' Sa kalaunan, isinulat niya na ang gawain ng pagsasalin ay 'sumasaklaw sa mismong diwa ng gawain ng misyon.' Sa kasalukuyan, ang gawain ng misyon, sa anumang bansa man ito, ay hindi maaaring limitahan sa pasalitang pangangaral lamang. Matagal nang lumipas ang panahon ni Francisco Xavier, na tumatakbo sa mga kalye na may kampanilya at tinatawag ang mga tagapakinig. Sa Hapon, gayunpaman, dahil sa pagkahilig ng populasyon sa pagbabasa at sa lumalaking paggalang sa nakasulat na salita, ang mga mananampalataya at katekumeno ay dapat unahing mabigyan ng isang aklat na nakasulat sa kanilang katutubong wika, na may mabuting prosa at inilathala nang may pag-iingat, maganda at abot-kaya ang presyo. Lalo naming pinahahalagahan ang mga aklat na nagpapalinaw sa mga pagkakaiba sa doktrina sa pagitan ng Katolisismo at Protestantismo."

11. Ang simbahan ay dinisenyo ng arkitektong taga-St Petersburg na si Mikhail Arefievich Shchurupov. Ang ikonostasiya, na nasira noong lindol ng 1923, ay ipininta ng ikonograpong taga-St Petersburg na si Vasily Makarovitch Poshekhonov. Ang mga donasyon para sa pagtatayo ng simbahan ay nagmula sa buong Rusya. Nag-iisa ang Moskova ang nagbigay ng 200,000 rublo, na umabot sa hanggang 40 porsyento ng kabuuang gastos sa mga gawain.

12. Ang pagbisita sa Japan ng tagapagmana ng trono ng Rusya ay itinakda rin upang magkasabay sa pangyayaring ito; gayunpaman, kasunod ng insidente sa Ōtsu, umalis ang Tsarevich sa Japan.

Sa Hakodate, dahil walang tagasalin, isinagawa ang serbisyo sa Church Slavonic, habang ang 'Panginoon, maawa ka', 'Banal na Diyos', 'Naniniwala ako' at 'Ama namin' lamang ang inawit at binasa sa wikang Hapones. Sa pagsasalin ng panalangin na 'Panginoon, maawa ka', lumitaw ang tanong kung paano isasalin ang salitang 'maawa

ka', dahil madalas itong nakikita bilang pagpapakita ng awa sa isang kriminal. Sinabi ni Obispo Nicholas: 'Wala tayong ganoong ugnayan sa ating Diyos. Gagamitin natin ang salitang 'avarema'. Tulad ng isang ina na 'nagpapakita ng awa' sa kanyang anak, 'may habag' sa orihinal na kahulugan ng Lumang Ruso." Doon, sa Hakodate, sinimulan ni San Nicolas na isalin ang mga Kasulatan mula sa Tsino; gayunpaman, hindi nagtagal ay kumbinsido siya sa kakulangan ng mga salin sa Tsino at lumipat sa pagsasalin ng Bagong Tipan mula sa Slavonic ng Simbahan, na itinuturing niyang mas tumpak kaysa sa bersyong Ruso. Bawat taludtod ay inihambing sa Vulgate, sa Septuaginta, at sa isang salin sa Ingles. Sa mga mahihirap na bahagi, umasa ang santo sa mga komentaryo ni San Juan Chrysostom. Sa loob ng 4–5 oras na pagtratabaho, nakasasalin lamang siya ng hindi hihigit sa 15 taludtod. Nang makumpleto ng santo ang kanyang gawain sa pagsasalin ng mga Ebanghelyo at ng Mga Gawa ng mga Apostol (ang kanyang unang bersyon), nagsimulang basahin ang mga ito sa wikang Hapones. Kabilang sa iba pa, isinalin sa Hakodate ang mga Sulat ni San Pablo sa mga taga-Galacia, taga-Efeso, taga-Filipos, at taga-Colosas, pati na rin ang kalahati ng Sulat sa mga taga-Roma. Kasabay nito, isang maikling aklat ng panalangin (isinalin mula sa Tsino), ang mga ritwal ng binyag at ang pagtanggap sa mga hindi mananampalataya, ang 'Ortodoksong Pagsisisi ng Pananampalataya' ni San Demetrio ng Rostov, isang katekismo para sa mga katekumeno, isang buod ng Lumang Tipan, ang \*Explanatory Gospel\* ni Obispo Michael at ang \*Moral Theology\* ni Metropolitan Plato.

13. Noong 1923, sa lindol sa Canton, gumuho ang kupula, at ang lahat ng kagamitan ng katedral at ang ikonostasiya ay nasira sa isang sunog. Ang aklatan ng misyon, na naglalaman ng hanggang 30,000 tomo, ay nasunog din. Nawala pati na ang mga kampana, na natunaw sa matinding init. Sa isang emergency na sinodo noong 20 Oktubre 1923, napagpasyahan na muling itayo ang katedral. Noong 15 Disyembre 1929, inukulan ang katedral kasunod ng pagbawi nito. Ang arkitektong Hapon na si Shinichi Okada, na muling nagtayo ng katedral, ay hindi binago ang kabuuang sukat ng gusali, ngunit binigyan ang kupula ng bahagyang kurba na hiniram mula sa arkitektura ng mga templong Budista at sumasagisag sa isang ibong lumilipad o lumilipad pataas.

Matapos lumipat sa Tokyo, unang isinalin ni San Nicolas ang Octoechos, sinundan ng Lenten at Festal Triods, habang sabay na ginagawa ang bagong salin ng Ebanghelyo. Isinalin niya ang lahat ng bahagi ng Lumang Tipan na kailangan para sa taunang siklo ng mga banal na paglilingkod. Hindi niya pinagtiwalaan ang mga hindi gaanong masusing salin na ginawa ng mga Katoliko at Protestante kaya sinikap niyang huwag man lang silang basahin, dahil natatakot siyang baka maligaw siya ng mga ito o hindi sinasadyang makahiram ng anumang mula rito. Ang pinakamamahal na pangarap ng santo ay isalin ang buong Bibliya. Noong 1910, sinabi niya na, ayon sa kanyang pagkalkula, kakailanganin pa niya ng limang taon upang makumpleto ang gawaing ito.

"Hindi ang pagsasalin ng Ebanghelyo at ng Liturhiya ang dapat ibaba sa antas ng karamihan, kundi, sa kabaligtaran, ang mga mananampalataya ang dapat itaas sa pag-unawa ng Ebanghelyo at ng mga tekstong liturhikal. Hindi katanggap-tanggap ang magaspang na wika sa Ebanghelyo. Kung makatagpo ako ng dalawang ganap na magkaparehong karakter o ekspresyon, at parehong tunog at hitsura ay pantay na marangal sa pandinig at paningin ng Hapon, kung gayon, siyempre, ibibigay ko ang prayoridad sa mas malawakang ginagamit, ngunit hindi ako kailanman nagpapasasa sa kamangmangan at hindi ako nagpapahintulot ng kahit kaunting kompromiso sa katumpakan ng mga salin, kahit pa mangangahulugan iyon na kailangan kong gumamit ng isang karakter na Tsino na halos hindi kilala sa Japan. Ako mismo ay nakadarama na kung minsan ay nangangailangan ng malaking pagsisikap mula sa mga mambabasa ng Hapon upang maunawaan ang aking salin. Ngunit ito ay higit na dahil sa pagiging bago ng mismong Ortodoksiya para sa kanila..."

Maraming kahirapan at mga bitag sa pagsasalin ay nagmula rin sa katotohanang ang maraming karakter ay ginamit nang maraming siglo ng mga Budista at Shintoista, na nagbigay sa mga ito ng napaka-tiyak na konotasyon, kaya't ang paggamit sa mga ito sa isang Ortodoksong konteksto ay naging imposible o mapanganib<sup>14</sup>.

Sa ilang pagkakataon, ipinamamahagi ng obispo sa mga parokya ang isang salin ng isang partikular na taludtod o konsepto, hinihiling sa mga klero at layko na magbigay ng puna rito.

Sa loob ng tatlung taon, eksaktong alas seis ng gabi, papasok sa silid ng obispo ang kanyang regular na katulong sa pagsasalin, si Pavel Nakai—isang taong may mahusay na edukasyon, lubos na masipag at lubos na deboto sa pananampalatayang Orthodox. Uupo siya sa isang mababang bangko sa tabi ng obispo at magsisimulang magsulat habang ini-dictate ng obispo. Karaniwang tumatagal ng apat na oras ang gawain at nagtatapos ito sa ganap na sampung gabi.

"Nasa harapan ko ang mga tekstong Slavonic at Griyego ng Banal na Liturhiya, kasama ang mga aklat sanggunian sa tabi upang makatulong sa wastong pag-unawa sa mga ito. Ang katulong ko ay may mga diksyunaryo at gramatika ng Tsino at Hapon na magagamit niya, at nasa harapan namin ang tekstong Tsino ng Banal na Liturhiya, na nakuha namin mula sa aming Misyong sa Beijing. Tinitingnan ko ang tekstong Slavonic at inihahambing ito sa Griyego, at idinedikta ko ang salin, na nagsusumikap na maiparating ang kahulugan nang may literal na katumpakan; isinusulat naman ito ng aking kasamahan sa mga karakter na Tsino na hinaluan ng alpabetong Hapones. Ang mga kahirapan sa pagsasalin sa yugtong ito ay dahil ang balarilang Hapones ay kabaligtaran ng sa atin; ibig sabihin, sa Hapones ay dapat munang ilagay ang paksa, at lahat ng bagay sa pagsasalin—hindi alintana kung ilan ang mga pang-abay at pambungad na pangungusap—ay dapat ilagay sa pagitan ng paksa at ng predikato; lahat ng ito ay dapat dumating bago ang pangunahing predikato; sa bawat pangalawang at pambungad na pangungusap, pareho ang pagkakasunod-sunod ng mga pangungusap.

Kapag na-dikta na ang isang awit o panalangin at naitatag na ang mga sintaktikong ugnayan sa pagitan ng mga bahagi nito, nagsisimula ang proseso ng pagpino ng teksto; ang pangunahing pakay ko ay tiyakin na hindi lumihis kahit man lang kaunti ang kahulugan ng teksto; samantala, ang aking katrabaho ay nagtatrabaho nang may hindi bababa sa pag-iingat upang matiyak ang kawastuhan at kariktan ng gramatikal at estilistikong

estruktura ng teksto. Ang bahaging ito ng gawain ang pinakamahirap at nangangailangan ng pinakamaraming pagsisikap. Dito partikular na mahalaga ang masusing kaalaman sa Tsino at Hapones, dahil, una, dapat may malinaw na pag-unawa sa kahulugan ng bawat karakter na Tsino upang mapili ang pinaka-karaniwang ginagamit at madaling maunawaan mula sa napakaraming magkasing-tunog na karakter; at pangalawa, dapat magpasya kung pananatilihin ang pagbigkas na Tsino ng isang karakter o bigyan ito ng pagbigkas na Hapones, dahil nang ipakilala ang mga karakter mula Tsina papuntang Hapon, dinala nila ang monosyllabic na pagbigkas na Tsino na kaugnay pa rin sa kanila hanggang ngayon at na lubos lamang na nauunawaan ng mga dalubhasang iskolar, ngunit na, sa unti-unting pagiging pinaikli at paglaganap, ay sa malaking bahagi ay nakapasok na kahit sa pinakamababang antas ng populasyon; kasabay nito, halos bawat karakter ay naisalin sa Hapones at may sariling pagbabasa sa Hapones. Alin ang dapat sundin? Mukhang dapat mahigpit na sundin ang paggamit sa Hapones, ngunit madalas na ang pagbabasa sa Hapones ng isang karakter ay hindi gaanong nauunawaan, kahit ng mga taong walang pinag-aralan, kaysa sa pagbabasa sa Tsino. Pangatlo, dapat ding isaalang-alang kung iiwan ang mga karakter na walang ponetikong transkripsyon sa Hapones o, dahil sa kahirapan ng mga karakter o sa kanilang kalabuan, magbigay nito, at kung hanggang saan. Sa madaling sabi, dapat magpasya kung aling wika ang gagamitin para sa pagsasalin. Kapag isinasaalang-alang ang kahalagahan ng isinasalin natin, ang pinakamarangal na wikang pang-akademiko ang pinaka-kanais-nais para sa atin; hindi ito pinipigilan ng mga karakter o ng kanilang bigkas, at hindi nangangailangan ng anumang transkripsyon; gayunpaman, ang wikang ito ay magiging hindi maginhawa kahit para sa mga may katamtamang kaalaman, at lubos na hindi mauunawaan ng mga may kaunting kaalaman. Kapag isinaalang-alang natin na ang ating isinasalin ay dapat na abot-kamay ng lahat, at dito nga nakasalalay ang pangunahing kabuluhan nito, tayo ay nahihikayat na gamitin ang wika ng nakararami, ang wikang-bayan; ngunit ang ating salin ay magiging napaka-bastos na agad itong hindi papansinin ng lahat ng hindi kabilang sa karaniwang tao. Nagpasya kaming gumamit ng isang katamtamang wika. Sinisikap naming

panindigan ito, bagaman, dahil sa kalabuan ng mga pamantayan at pagkalabo ng mga hangganan, malawak ang puwang para sa walang katapusang pagtatalo, kung saan nagsusumikap ako sa lahat ng paraan na mapanatili ang pinakamataas na kalinawan para sa lahat, habang ang aking kasamahan naman ay nagsusumikap na maiwasan ang kabastusan at mapanatili ang kariktan ng pananalita. Kapag, sa wakas, nalutas na ang lahat ng mga kahirapang ito, napinal na ang teksto ng salin at naisalin na ang buong aklat, babalikan namin ito nang isang beses pa, maingat na susuriin laban sa orihinal na teksto, tinitiyak na sa buong aklat ay pareho ang mga isinaling karakter at pagbasa na ginagamit para sa parehong orihinal na salita at pahayag."

Bumuo ng isang buong pangkat ng mga tagasalin mula sa mga dating estudyante ng seminaryo, na nagtrabaho sa pagsasalin hindi lamang ng mga teolohikal na akdang Ruso kundi pati na rin ng mga akdang pampanitikan ng Rusya (sa simula, ang departamento ng pagsasalin ay binubuo lamang ng mga indibidwal na nagkaroon ng teolohikal na edukasyon sa Rusya; kalaunan, nagsimulang magtrabaho doon ang mga mamamayang Hapon). Kabilang sa kanila ang rektor ng seminaryo, si Ivan Senuma, at ang kanyang asawa, si Anna Lukinichna Senuma; si Konishi Masutaro, isang propesor ng pilosopiya at teolohiya sa seminaryo na nagpalipas ng sampung taon sa Rusya (at kalaunan ay naging Protestante); at ang kilalang tagasalin at iskolar na si Nobori Shōmu. Sumulat ang santo: "Hayaan silang magsalin at magbasa. Kapag nakilala mo na ang panitikang Ruso, sina Pushkin, Lermontov, ang mga Tolstoy at Dostoevsky, imposibleng hindi mahalin ang Rusya."

## Ang Digmaan

Simula noong 1900, muling tumindi ang damdaming kontra-Ruso, na hindi maiwasang makaapekto sa saloobin sa Simbahan. Binanggit ni D. M. Pozdneev ang isang tipikal na sipi mula sa pahayagang \*Nihon\*: "Ang Simbahang Orthodox ay isang masamang lugar, kung saan bumabagsak ang mga sumpa sa Hapon at kung saan iniaalay ang mga panalangin para sa pagkatalo nito. Palagi itong naging pangunahing ahensya para sa mga espiya

na naglilingkod sa Rusya. Kinamumuhian ng mga Hapones ang kupula ng katedral ng Rusya, na nangingibabaw sa buong lungsod, na para bang nagpapadala ng mensahe ng paghamak mismo sa Palasyong Imperyal; kinamumuhian nila ang kampana ng simbahan, na tuwing umaga ng Linggo ay nakakaabala sa payapang pagtulog ng mga naninirahan sa pamamagitan ng malakas nitong tunog."

Matapos napirmahan ang alyansa sa pagitan ng Hapon at ng Britanya noong 1902, naging malinaw na hindi maiiwasan ang digmaan sa pagitan ng Hapon at ng Rusya. Sa sinodo noong 1903, napilitan si Obispo Nicholas na tugunan ang isang katanungang labis na ikinabahala ng mga Hapones na Kristiyanong Ortodokso: kung dapat ba silang lumahok sa digmaan laban sa Rusya. Sumagot siya na kailangan nilang tuparin ang kanilang tungkulin sa kanilang tinubuang-bayan kasama ang buong bansa. Kung sumiklab ang digmaan, kailangan nilang ituring ang Rusya bilang kaaway, ngunit "ang pakikipaglaban sa mga kaaway ay hindi nangangahulugang kamuhian sila, kundi ipagtanggol lamang ang sariling tinubuang-bayan."

Noong ika-5 ng Pebrero 1904, pinutol ng Hapon ang ugnayang diplomatiko sa Rusya. Ang dalawang pari na naglilingkod sa misyon noong panahong iyon ay umuwi. Ang mga pari at layko ng simbahan sa Japan ay nanawagan sa kanilang obispo na manatili sa Japan. Sumagot si Obispo Nicholas na siya ay nagpasya na sa harap ng Diyos na manatili sa Japan, sa maliit niyang apartment sa tabi ng katedral. "Sana'y hindi magdulot ng anumang pagbabago sa gawain ng ating simbahan ang deklarasyon ng digmaan. Ipagpapatuloy ng mga katekista ang pangangaral ng Ebanghelyo ng Tagapagligtas, ipagpapatuloy ng mga mag-aaral ang pagpasok sa paaralan ng misyon, at ako mismo ay lubusang iaalay ang aking sarili sa pagsasalin ng ating mga aklat na pang-liturhiya..."

Ngayon, ayon sa kaugalian, nagdaraos ako ng Misa sa katedral, ngunit mula ngayon ay hindi na ako lalahok sa mga pampublikong paglilingkod ng ating simbahan... Hanggang ngayon, nanalangin ako para sa kasaganaan at kapayapaan ng Imperyong Hapon. Ngunit ngayon, dahil idineklara na ang digmaan sa pagitan ng Hapon at ng aking tinubuang-bayan, ako, bilang isang nasasakupan ng Rusya, ay hindi maaaring ipanalangin ang

tagumpay ng Hapon laban sa aking sariling bansa. Ako rin ay may mga obligasyon sa aking tinubuang-bayan, at dahil dito nga, ikalulugod kong makita ninyong ginagampanan ang inyong tungkulin sa inyong sariling bansa." Isang 'Circular Letter' ang ipinadala sa lahat ng parokya ng Simbahang Orthodox ng Hapon, na nabahala sa pagpapahayag ng digmaan laban sa Rusya. Dito, binasbasan ng obispo ang mga Kristiyanong Hapon na tuparin ang kanilang tungkulin bilang tapat na nasasakupan, ngunit pinaalalahanan sila: "Kayo na kailangang lumaban sa digmaan, na inilalagay ang inyong buhay sa panganib, ay lumaban—hindi dahil sa poot sa kaaway, kundi dahil sa pagmamahal sa inyong mga kababayan... Ang pagmamahal sa sariling bayan ay isang banal na damdamin... Ngunit bukod sa ating makalupang bayan, mayroon din tayong makalangit na bayan... Ang bansang ito natin ay ang Simbahan, na ating lahat ay mga miyembro at sa pamamagitan nito ay tunay na nagiging isang pamilya ang mga anak ng Langit na Ama... At magsagawa tayo nang sama-sama ng ating tungkulin tungo sa ating makalangit na tinubuan, bawat isa ayon sa kanya-kanyang pagtawag... At kasabay nito, manalangin tayo nang taimtim na maibalik ng Panginoon ang nabuwag na kapayapaan sa lalong madaling panahon..."

Itinigil ng Santo ang lahat ng pakikipag-ugnayan sa Rusya at inialay nang buo ang sarili sa pagsasalin.

Nang magsimulang dumating sa Hapon ang mga bilanggerang digmaan na Ruso (umabot sa kabuuang 73,000 ang kanilang bilang), itinatag ni San Nicolas, sa pahintulot ng pamahalaang Hapon, ang Samahan para sa Espirituwal na Kaginhawaan ng mga Bilanggerang Digmaan. Limang pari na marunong mag-Ruso ang pinili upang maglingkod sa mga bilanggo. Pinagpala ng Simbahan Hapones ang bawat bilanggo na dumarating sa Hapon ng isang pilak na krus. Binigyan ang mga bilanggo ng mga ikon at mga aklat. Ang Obispo mismo ang sumulat sa kanila sa maraming pagkakataon.

Ang gawain ni Obispo Nicholas noong digmaan ay lubos na iginagalang hindi lamang sa Japan kundi pati na rin sa Russia. Sumulat si Emperador Nicholas II kay Obispo Nicholas sa katapusan ng 1905: '...Ipinakita mo sa lahat na ang Orthodox na Simbahan ni Cristo, na dayuhan sa makalupang kapangyarihan at sa lahat ng poot sa

pagitan ng mga tribo, ay niyayakap ang lahat ng mga tribo at wika nang pantay-pantay. <...> Alinsunod sa utos ni Cristo, hindi mo iniwan ang kawan na ipinagkatiwala sa iyo, at ang biyaya ng pag-ibig at pananampalataya ang nagbigay sa iyo ng lakas na tiisin ang nag-aalab na pagsubok ng digmaan at, sa gitna ng pag-aaway ng labanan, mapanatili ang kapayapaan, pananampalataya at panalangin sa simbahan na itinayo sa pamamagitan ng iyong mga pagsisikap."

Ang pambihirang taktika at karunungan ipinamalas ni San Nicolas noong mga taon ng digmaan ay lalo pang nagpataas ng kanyang katayuan sa mata ng lipunang Hapones nang magwakas na ang digmaan. Ang prestihiyo ng santo ay nakatulong upang mabilis na malampasan ang sikolohikal na epekto ng digmaan at nagbukas ng daan para sa muling paglapit ng Rusya at Hapon, na nagpatuloy hanggang 1917.

Ang panahong pagkatapos ng digmaan ay nagdala ng mga bagong pagsubok. Halos natuyo na ang daloy ng mga donasyon mula sa Rusya patungo sa misyong Orthodox sa Hapon. Bilang resulta, napilitan ang misyon na tanggalin ang 30 katekista at isara ang kolehiyo para sa pagsasanay ng mga katekista.

Noong 1908, dumating si Obispo Sergius (Tikhomirov)<sup>15</sup> sa Sede ng Kyoto. Mabilis niyang naging bihasa sa wikang Hapones at sinimulan ang aktibong gawain ng misyonaryo, na naglakbay sa buong Hapon. Ang pagdating niya ay labis na nagbigay-aliw kay Arsobispo Nicholas, na sumulat: "Ngayon ay maaari na akong mamatay nang payapa, tiwala na ang gawain ng misyon ay nasa mabubuting kamay," at pati na rin: "...kailangan pa rin namin ng dalawang ganitong masigasig na misyonaryo. Nananalangin kami sa Diyos para dito at itinuturo namin ang aming mga mata sa Rusya."

### **Ang huling mga taon ng kanyang buhay at ang kanyang kamatayan**

Noong Hulyo 1911, ipinagdiwang nang marangya ang ika-limampung anibersaryo ng ministryo ni Padre Nicholas sa Japan. Sumulat si Obispo Sergius (Tikhomirov): "Nagsimulang dumating ang mga pari at katekista

mula sa lahat ng sulok ng Japan... May mahigit 120 sa kanila lamang, at maraming Kristiyano mula sa mga lalawigan ang nagsumikap ding dumalo. Kaya naman, araw-araw mula maagang umaga hanggang hatinggabi, nakaupo sa kaniyang silid ang 75-anyos na nakatatanda, nakikinig sa mga ulat ng mga pari tungkol sa kalagayan ng kanilang mga parokya, sa salaysay ng mga katekista tungkol sa kanilang pangangaral sa kani-kanilang nasasakupan, o nakikipagkwentuhan nang magiliw sa isang matandang ginang na naglakbay mula sa malalayong rehiyon. Nagsimula ang sinodo... At hindi ba't napakarami ng gagawin at napakaraming kaganapan doon? Ang mga pagdiriwang ng anibersaryo... Sa loob ng iisang araw: ang Misa, isang pagtitipong panalangin, tanghalian sa isang hotel kasama ang mga panauhin, at isang gabing musikal. Doon na nagtatapos ang aming bahagi bilang mga kabataan. Ngunit ang 75-anyos na nakatatanda ay inimitahan sa isang pagtitipon ng mga dating mag-aaral ng Surugadai School. Kaya naman, pumunta siya. At sa halip na makinig, ginugol niya ang kanyang oras sa pagsasalita at pagbibigay ng karunungan. Hindi mo maiwasang humanga kung paano nagawa ng Kanyang Kagalang-galang na pagdaanan ang ganitong araw... At walang ipinangako ang bukas na pahinga. Isang mahabang sesyon—mga apat na oras—ng pagbasa ng mga mensahe ng pagbati. At sa gabi, isang hapunan sa bakuran ng misyon, kasama ang daan-daang Kristiyano... Ngunit sa tingin ko, kahit ang araw na ito ay dumaan nang medyo maayos para sa yumaong obispo, kung hindi dahil sa huling sandali... Hango sa mga talumpati, tumayo ang Obispo, itinikdo ang ulo nang may pambihirang sigla at, sa tinig na umabot sa malawak na plasa na puno ng daan-daang Kristiyanong naghahapunan, iminungkahi na kantahin nila ang pambansang awit ng Japan bilang parangal kay Kanyang Kamahalan, ang Emperador ng Japan, na dahil sa kanyang pagtitiyaga sa relihiyon ay nagawang kumalat ang Kristiyanismo hindi lamang kundi magtamasa rin, kung hindi man ng proteksyon, ay ng ganap na kasaganaan. Kailangang makita ang pambihirang kasiglahan ng obispo, ang kanyang mukha ay namumula. Kailangang marinig kung paano hindi lamang unang nagsimulang kumanta ang obispo ng himno, kundi inawit pa nito ito hanggang sa wakas... Kailangang makita ang kabataang apoy sa isang katawan na hindi

na nga bata . At saka malilinaw sa lahat na ang sandaling ito ay hindi maaaring lumipas nang hindi nag-iiwan ng bakas sa nag-aalalang puso ng obispo..."

Ang kaba at pagod ng mga araw na iyon ay nagpalala sa hika sa puso na dinanas ng Kanyang Grasya. Mabilis na humina ang kanyang lakas.

Sandaling bago ang kanyang kamatayan, sinabi ni Kanyang Kagalang-galang kay Obispo Sergius: "...Ang ating tungkulin ay hindi higit sa tungkulin ng isang araro. Isang magsasaka ang nag-araro sa bukid; naggaspang ang araro. Kaya itinapon niya ito. Ako rin ay naggaspang na. At ako rin ay itatapon. Magsisimulang mag-araro ang isang bagong araro. Kaya mag-ingat ka, at mag-araro ka! Mag-araro nang tapat! Mag-araro nang walang pagod! Sumigla nawa ang gawain ng Diyos! At gayon pa man, isang kaaliwan na pinili ka ng Diyos, sa lahat ng tao, upang mag-araro. Ibig sabihin, hindi ka tinuturan. Ibig sabihin, sa pamamagitan ng iyong paggawa sa bukid ng Diyos, ang iyong kaluluwa ay bahagyang napadalisay, at para dito, tayo ay palaging magpapasalamat sa Diyos."

Ipinagdiwang ni Arsobispo Nicholas ang kanyang huling paglilingkod noong unang araw ng Pasko ng 1912. Ilang araw pagkatapos noon, na-admit siya sa St. Luke's Hospital sa Tsukiji. Gayunpaman, noong ika-5 ng Pebrero, ang Kanyang Kagalang-galang, na sabik na tapusin ang kanyang mga gawain, ay iginiit na ibalik siya sa Surugadai, at ipinagpatuloy ang kanyang pagsasaling-wika. Noong ika-13 ng Pebrero, inihanda niya ang kanyang huling ulat para sa Sinodo tungkol sa kalagayan ng misyon.

Noong 15 Pebrero, iginiit ng Kanyang Kaluwalhatian na muling isagawa ang ensayo ng koro—na karaniwang ginaganap sa katabing silid ngunit ipinagpaliban ayon sa payo ng mga doktor—at hiniling na kantahin ang kanyang paboritong himno, 'Sa Mga Ilog ng Babilonia'.

Nang gabing iyon, nagsimulang magdeliryo siya, at sa kanyang paghingalo ay inulit-ulit niyang binigkas ang salitang 'Pagkabuhay'. Noong ika-16 ng Pebrero, bandang alas-sais y medya ng gabi, tumunog ang malaking kampana ng simbahan, na nag-aanunsyo ng pagpanaw ni San Nicolas.

15. Si Metropolitan Sergius (Tikhomirov) ay inaresto noong Abril 1945 bilang isang 'Rusong espiya'. Siya ay namatay noong ika-10 ng Agosto ng parehong taon.

Isinulat ni Obispo Sergius: 'Hindi na humihikbi ang obispo. Hindi na tinuturuan ng karayom ng nars ang kaniya. Tanging ang tahimik na pagbasa ng Salita ni Cristo—na paglilingkuran ng Kanyang Grasya nang buong banal niyang buhay—ang nakakapagbasag sa hiwaga ng kamatayan, na kitang-kita sa kaniyang tabi, kung saan kahapon lamang ay masigla siyang nakikipag-usap at gumagawa ng mga plano para sa sampung taong paglilingkod. <...>

Ang katawan ng Kanyang Kagalang-galang na Arsobispo ay inilagay sa Simbahan ng Krus... Noong Sabado, Pebrero 4 [Lumang Estilo], sa umaga at sa gabi pagkatapos ng Banal na Pagbabantay sa Gabitan; noong Linggo pagkatapos ng Banal na Misa at sa gabi; at noong Lunes, Pebrero 6, sa umaga at sa gabi, ginanap dito ang mga maringal na serbisyong pag-alala, na palaging punô ang simbahan. Hindi pa nakalagay sa kabaong ang Kanyang Kagalang-galang, sapagkat hindi pa ito handa. Nasaksihan ko ang isang kahanga-hangang kaugalian noong mga araw na iyon, sa unang pagkakataon sa aking ministeryo sa Japan! Isang kilalang grupo ng mga Kristiyano, sa pamamagitan ng pagkakasundo, ay pupunta sa bangkay ng yumao sa gabi at magbabantay hanggang umaga, nakikinig sa pagbasa ng Ebanghelyo.

Ang katawan ng Arsobispo ay pinahiran ng banal na langis mula sa mga relikyang ni San Joasaph ng Belgorod. Sa pamamagitan ng pondong ipinagkaloob ni A. P. Sinelnikova, isang maliit na lupain ang nabili sa Sementeryo ng Yanaka (distrito ng Ueno), kung saan isinagawa ang kanyang paglilibing noong ika-22 ng Pebrero.

Sa umaga, apat na Misa para sa kapayapaan ng kaluluwa ni Arsobispo Nicholas ang ipinagdiriwang sa apat na altar. Sa ika-11 ng oras, nagsimula ang seremonya ng libing sa Katedral ng Pagkabuhay ni Cristo, na pangunahin sa wikang Hapon. Sa gitna ng iba pang mga korona, namumukod-tangi ang isa mula sa Emperador ng Hapon — isang karangalang bihirang ipinagkakaloob sa mga dayuhan. Pagkatapos ng serbisyong libing, dinala ang kabaong sa paligid ng katedral at inilagay sa isang sasakyan para sa libing. Ang prusisyon, na umaabot ng sampung kilometro ang haba, ay nagpunta sa sementeryo. "Marahas na pinupunit ng hangin ang aming mga bandila. Kinailangan naming itataas ang mga ito sa kalahating mast. Naglalakad ang mga lalaki at babaeng mag-aaral. Lahat ay suot ang magkakaparehong uniporme. Hawak ng bawat isa ang mga sanga ng palma, simbolo ng pananampalataya sa tagumpay ng misyon ng Kanyang Grasya sa Japan. Di-mabilang na bulaklak, daan-daang korona ng bulaklak. Banal na mga ikon, krus. Mga pari at diyakono na nakasuot ng banal na kasuotan... Maraming katekista sa sticharisa. Ang obispo, nakasuot ng buong kasuotang pang-obispo, at may baston sa kanyang mga kamay. Ang mga utos ng Kanyang Grasya. Lahat ng karangyaan ng tungkuling episkopal ang suot ng Kanyang Grasya. Nasa hulihan ang isang karwahe na may dalang mahalagang kabaong, sinamahan ng isang kinatawan ng Russia na nakasuot ng unipormeng pang-korte na burdang ginto. At isang prusisyon, isang walang katapusang prusisyon ng mga Kristiyano..."

## **Katedral ni San Nicolas**

Upang maisakatuparan ang plano na itayo ang katedral, kinakailangan ang malaking pondo at suporta ng publiko. Upang makalikom ng pondo, naglakbay si Arkhimandrita Nicholas sa Rusya. Noong 1879–1880, binisita niya ang St Petersburg, Moscow, Kazan, Kyiv at Odessa, at nangolekta ng boluntaryong donasyon.

Sa Rusya, palaging nakatanggap ng matinding suporta ang misyon mula sa Ministro ng Pampublikong Edukasyon, at kalaunan ay naging miyembro ng Konseho ng Estado, si Count Efimiy Vasilyevich Putyatin.

Noong 1853, si Bise-Admiral Putyatin, sakay ng pangunahing barkong panghimpapawid na \*Pallada\*, ay 'natuklasan ang Hapon' para sa hukbong-dagat ng Rusya; itinatag din niya ang ugnayang diplomatiko sa pagitan ng dalawang bansa at pinirmahan ang kauna-unahang opisyal na kasunduan ng pagkakaibigan sa pagitan ng Hapon at Rusya. Bilang isang maimpluwensyang personalidad sa mga sosyal at pampolitikang sirkulo ng St. Petersburg, tinuring ni Putyatin si Nicholas na sariling anak at maalagang inasikaso ang mga pangangailangan ng misyon. Ang anak na babae ng admiral, si Olga, ay malapit din kay Padre Nicholas at, noong 1884, naglakbay patungong Hapon bilang isang madre upang tulungan siya sa kanyang gawain bilang misyonaryo.

Nang makita ang tagumpay ng misyon sa Japan, nagpasya ang Banal na Sinodo na magtalaga ng isang obispo doon. Hindi maisip ang ibang kandidato kundi si Nikolai mismo. Noong ika-30 ng Marso 1880, siya ay inordinahan sa Alexander Nevsky Lavra. Sa kanyang pagbabalik sa kanyang ikalawang tinubuang-bayan sakay ng barkong Dobrovolno ng hukbong-dagat, binisita ni His Eminence Nikolai ang Palestina, sinamba ang Banal na Sepulkro at nagdala ng sanga ng palma pabalik sa Hapon.

Sa simula, ang disenyo para sa hinaharap na simbahan ay iginuhit ng arkitektong taga-St Petersburg na si Propesor A. Shurupov. Ang pagkakaayos ng gusali ay kahawig ng krus na Griyego, at ang mga dome ay idinisenyo sa istilong Byzantine na t. Bumili si Nicholas ng isang lote ng lupa sa tuktok ng Burol ng Suruga-dai sa distrito ng Kanda, kung saan, noong mga panahong medyebal, may nakatayong tore-bantayan para sa sunog na nagsilbi rin bilang parola para sa mga barkong pumapasok sa daungan ng Edo (lumang Tokyo). Ang konstruksyon ay pinangasiwaan ng Ingles na arkitektong si Joshua Conder, na sa pagpasok ng ika-19 at ika-20 siglo ay nagtayo ng mahigit 50 gusali sa Tokyo, kabilang ang Imperial Palace. Pitong taon ang lumipas, noong 1891, iniharap ni Conder kay Obispo Nicholas ang mga susi ng Katedral ng Pagkabuhay na Muli ni Kristo. Dinaluhan ang konsagrasyon ng 19 na pari na Hapones at mahigit 4,000 Kristiyano. Ang simbahan ng Orthodox, na karaniwang kilala bilang 'Nikolai-do' (na literal na nangangahulugang 'Simbahan ni San Nicolas'), ay agad na

naging isang palatandaan ng kabiserang lungsod ng Hapon. Nakilala ng mga mandaragat na Ruso sa hugis nito ang imahe ng pangunahing simbahan ng Hukbong Dagat ng Rusya — ang Katedral ng Hukbong Dagat ni San Nicolas sa Kronstadt. Hanggang sa nakapinsalang lindol noong 1923 na tumama sa Tokyo—kung saan nagsimula ang pagtatayo ng mga matataas na gusali—ang katedral na Orthodox na nasa magandang lokasyon ay isa sa mga pinakamataas na gusali sa lungsod. Nagdulot ito ng mga batikos: "Hindi magalang na mas matangkad pa ang katedral kaysa sa Palasyong Imperyal," "Isang pagpapakita ito ng pagmamalabis ng mga Ruso."

Gayunpaman, ang saklaw ng konstruksyon at ang puwestong kinauukulan ng katedral sa kabiserang lungsod ng Hapon ay naaayon sa katayuan ni Nikolai mismo at sa papel na ginagampanan na niya noon sa lipunang Hapones. Ang obispo ay lubos na nirerespeto, na may maraming tagahanga sa parehong Russia at Hapon. Hinangaan ang kanyang awtoridad sa napakalawak na hanay ng mga isyu, mula sa mga artikulo sa pag-aaral ng Silangang Asya hanggang sa pandaigdigang ugnayan. Lalo pang naging maliwanag ang diplomatikong kasanayan ni Obispo Nicholas sa paglutas ng alitan na nagmula sa kilalang 'Otsu incident', nang may tangkang pagpatay sa tagapagmana ng trono ng Rusya, si Nicholas Alexandrovich.

Ito ay isang hindi pa nagaganap na insidente. Ang Tsarevich ng Rusya, na bumibisita sa Japan sa paanyaya ng Emperador ng Japan—at ang kanyang kaligtasan ay ginarantiyahan ng huli—ay inatake ng isang pulis mula sa kanyang sariling pangkat ng seguridad. Naharap ang Hapon sa isang nakakahiya at malaking kabiguan sa diplomasya, at maging banta sa pambansang seguridad, sapagkat noong panahong iyon ay madali lamang sana para sa pitong barkong pandigma ng Rusya na kasama ang tagapagmana ng trono na wasakin ang buong hukbong-dagat ng Hapon. Kitang-kita ang galit ng mga Ruso sa kanilang pagtanggì na tanggapin ang serbisyo ng mga doktor na Hapones na ipinadala ng Emperador, kahit na banayad lamang ang sugat. Ang mismong Emperador ay nagmadaling personal na bisitahin si Nikolai Alexandrovich, sinamahan siya papunta sa pantalan at sumakay pa sa barkong pandigma ng Russia — isang bagay na hindi maisip gawin ng isang naghaharing monarko ng Hapon.

Naki-alam sa mga pangyayari ang sugo ng Rusya na si Shevich at si Obispo Nikolai. Lalo namang naging masigasig si Nikolai at, higit sa lahat, hinikayat niya ang kapangalan niya na huwag hayaang mauwi sa digmaan laban sa Japan ang usapin. Tinanggap ng Tsarevich ang paumanhin ng Emperador ng Japan. Naresolba nang payapa ang insidente.

Noong 1910, ipinagdiwang nang marangya ang ika-50 anibersaryo ng ministeryo ni Nikolai sa Hapon. Itinaas siya ng Banal na Sinodo sa ranggo ng arsobispo. Tumanggap si Nikolai ng mga pagbati mula sa Emperador ng Hapon, sa Gobernador ng Tokyo, sa pamamahayag ng Hapon, at sa mga dayuhang misyon. Kasama sa talumpati ng Gobernador ng Tokyo ang mga sumusunod na salita: '...Sa tingin ko, ang mga serbisyong ipinagkaloob sa ating bansa ng kagalang-galang na guro na si , Nicholas ay hindi lamang limitado sa mga nagawa ng isang nag-iisang misyonaryo, kundi nakapaloob din sa katotohanang nag-ambag siya sa kabihasan ng ating bansa...'

Ang iba pang mga dayuhan sa Japan ay masigasig na nagsalita tungkol sa misyon ng mga Ruso. Mula sa isang ulat na Ingles: "Kasabay ng Simbahang Anglican sa Japan ay nakatayo ang kahanga-hangang Misyon Ruso sa pamumuno ng pinakamahusay na Kristiyanong sa Japan, si Arsobispo Nikolai..."

Ang obispo mismo ang nagsalita tungkol sa kanyang sariling mga merito nang ganito: "May sariling merito ba ang arang na ginamit ng isang magsasaka sa pag-aararo ng bukid? Maaari ba itong magmayabang: 'Tingnan ninyo, mga Ortodoksong mananampalataya, ang nagawa ko!'... Hindi mas dakila ang aming papel kaysa sa isang araro. Ang magsasaka ang nag-araro, ang araro ay napagod. Itinapon niya ito. Ako man ay nag-gaspang na rin. At ako man ay itatabi rin. Mag-uumpisa nang mag-araro ang bagong araro. Kaya sige, mag-araro ka! Mag-araro nang tapat! Mag-araro nang walang pagod! Nawa'y lumago ang gawain ng Diyos!

Ngunit kagalakan pa rin na malaman na ang Diyos ay nakipag-araro sa iyo. Ibig sabihin, hindi ka pa tumatasa. Ibig sabihin, habang nagtatrabaho ka sa bukid ng Diyos, ang iyong kaluluwa ay bahagyang napadalisay. At para rito, tayo ay palaging magpapasalamat sa Diyos."

## Ang Mga Salita at Turong ni Nicholas ng Hapon

### Handaan ang iyong kaluluwa para sa tukso

*Isang sermon ni San Nicholas ng Hapon sa Konseho ng Simbahan ng Hapon noong Hulyo 1887*

Nakasulat sa Banal na Kasulatan: "*Anak ko! Kung magpasya kang maglingkod sa Panginoong Diyos, ihanda mo ang iyong kaluluwa para sa tukso: pigilan mo ang iyong puso at maging matatag, at huwag kang mawalan ng pag-asa sa panahon ng pagsubok; kumapit ka sa Kanya at huwag kang lumihis, upang sa huli ay ikaw ay luwalhatiin. Anumang dumating sa iyo, tanggapin mo ito nang kusang-loob, at sa mga pagsubok ng iyong pagpapakumbaba, magpakatatag ka sa pagtitiyaga'* (Sir. 2:1–3). Tayong lahat dito ay, siyempre, nagpasya nang maglingkod sa Diyos at, bilang ganoon, lubos nating alam na ang paglilingkod sa Diyos ay nangangahulugang pilitin ang sarili na magpagal. Ngunit alam din natin na ang paglilingkod na ito ay may dalang malaking kagalakan. Sapagkat ang Diyos na nakakakita ng lahat ay hindi lamang nakikita ang mga nagpupursigi para sa Kanya, kundi tinutulungan din sila, at sa Kanyang awa ay iniibig sila. Gayunpaman, ang landas ng paglilingkod sa Diyos ay puno ng panganib at mga bitag, mga kahinaan at mga pagbagsak; kaya't itinuturo sa atin ng Banal na Kasulatan na kung nais mong maglingkod sa Panginoong Diyos, dapat mong ihanda ang iyong kaluluwa para sa mga tukso.

May dalawang uri ng pagsubok: ang una ay mga pagsubok na nagmumula sa itaas; ang pangalawa ay mga tukso mula sa ibaba. Tungkol sa mga pagsubok na nagmumula sa itaas, sinasabi sa Kasulatan ang sumusunod: '*Kung paanong*

*sinusubok ang ginto at pilak sa apoy, gayon din sinusubok ng Diyos ang puso ng tao'* (Kawikaan 17:3). Maaaring dalisay ang ginto, maaaring may halong dumi, o maaaring peke. Kapag sinubok ng apoy, ang dalisay na ginto ay hindi nasisira kundi, sa kabaligtaran, lalo pang gumaganda; ang dalisay na bahagi ay nahihawalay mula sa gintong may dayuhang dumi; at ang pekeng ginto ay sa huli ay nagiging walang halaga. Sa parehong paraan, ang mga birtud ng isang tao ay maaaring tunay, maaari itong halo-halong kayabangan at pagmamataas o iba pang mga pagnanasa, o maaari itong ganap na peke at hindi taos-puso, gaya ng nangyari sa mga mapagkunwaring Pariseo. Kaya naman, ang mga pagsubok na nagmumula sa itaas ang tumutukoy sa kalidad ng mga birtud ng isang tao. Alam ng Diyos ang puso ng tao mula pa sa simula; kaya't hindi ipinapadala ang mga tukso upang matuklasan ng Diyos kung ano ang ating mga birtud, kundi para sa ikabubuti ng tao mismo, upang kung makita nila sa mga ito ang halong kabulaanan at pagpapanggap, sila'y magsisi at lumingon sa kabutihan. Huwag sana tayong maagawan ng gayong mga tukso na nagmumula sa itaas.

Ngunit, bukod dito, may isa pang uri ng tukso, ang mga tukso na nagmumula sa diyablo, na naghihimok ng kadiliman sa isipan ng isang tao, nagbubuhos ng sari-saring karumihan sa kanilang puso, ginagabayan sila tungo sa kalituhan at, sa ganitong paraan, hinihikayat sila sa masasamang gawa na may layuning ilihis ang mga kaluluwa ng nagsisilbi sa Diyos mula sa Kanya.

Tayo na nagpasya nang maglingkod sa Diyos ay dapat laging tandaan na tayo ay nasa gitna ng mga tukso at pang-aakit na ito. Sinasabi ng Kasulatan: *'Maging matimpi kayo at magbantay; sapagkat ang inyong kalaban na si diyablo ay gumagala na parang leon na nag-aangal, na naghahanap ng kaninuman ang kanin niya'* (1 Ped. 5:8-9). Ang lahat ng katekista at pari ay nasa masusing pagmamasid ng diyablo, na, nais silang talunin, ay nagpapaputok ng napakaraming nag-aapoy na palaso. Ang pinakamalupit sa mga palasong ito ay ang pagkasapat sa sarili at kayabangan. Sapagkat maraming katekista ang nagsisimulang mangaral habang napakabata pa, at tinatawag na sila ng mga tao na guro at tagapayo. Hindi nakapagtataka na sinasamantala ito ng diyablo, at madali niyang naipupusok sa kanila ang kapalaluan; at ilan na nga ba sa mga ministro ng Simbahan ang nabagsak ng panahong ito! Bawat taon ay nagsasanay ako ng maraming katekista, ngunit marami sa kanila ang humihinto. Ano ang dahilan nito? Lahat ito ay dahil sa pagiging kampante at kayabangan. Kung may Kristiyanong susubukang magpayo sa kanila, sila pa ang nagagalit. Marami pang ibang nag-aapoy na palaso ang diyablo na

ginagamit niya para pabagsakin ang mga hindi makalaban sa kanya. Ganito, walang alinlangan, ang lahat ng naalis sa talaan ng mga katekista. At ilan nga ba, mga kapatid, ang nagsimula nang maglingkod sa Diyos ngunit nabigo sa paglaban sa tukso at nahulog? Kay kalungkot-lungkot nito!

Kaya napakahalaga na palagi nating ihanda ang ating sarili para sa mga tukso, sapagkat ito ang saligan ng ating lakas. Ngunit kung hindi natin ihanda ang ating sarili, palagi tayong matatalo ng mga tukso. Susubuin ng diyablo ang mga taong iyon ng kanyang mga pana at papatayin sila. Ngayon, bago magsimula ang Konseho, habang pinagninilayan ko ang nakaraan at tinitingnan ang hinaharap, nagpasya akong dapat kong sabihin sa inyo ang lahat ng ito bilang pinaka-esensyal at pinakamahalagang bagay.

Malinaw na sinasabi sa Banal na Kasulatan kung anong mga pamamaraan ang dapat nating gamitin upang ihanda ang ating sarili sa mga tukso.

Una, *'ihanda ang iyong puso'* (Sirak 2:2); ibig sabihin, bantayan ang iyong puso, ayusin ang iyong mga gawain at magkamit ng mga birtud, at sa ganitong paraan ay iiwas ka sa pagkahulog sa tukso. Tulad ng isang barko, kung maaalagaan at mahusay na mapapatnubayan, ay hindi matatakot sa unos o sa nagwawalang alon, ngunit kung hindi ito maaalagaan, may panganib na masalanta ito; at tulad ng isang kabayo, kung hindi maayos na pinamumunuan, maaaring tumakbo nang pabigla-bigla at sa huli ay mabagsak o mahulog sa hukay, gayundin naman sa puso ng tao: kung hindi ito maayos na pinamumunuan, ano ang mangyayari rito? Walang iba kundi ito: na ang diyablo, sa paglapit niya sa atin, ay magtatanim ng iba't ibang masamang balak sa ating mga iniisip at magdudulot ng kaguluhan sa ating mga puso at mga gawa.

Pangalawa, *'magtiyaga.'* Ang tao ay sa kanyang kalikasan ay may hilig sa kasamaan; kaya, upang mapagtagumpayan ang mga tukso, dapat siyang maging handang tiisin ang lahat ng uri ng paghihirap at kalungkutan, pigilan ang sarili, at ituon ang kanyang puso sa katotohanan. Kung hindi tayo magtitiis ng mga paghihirap at kalungkutan, hindi tayo makakapanalo sa anumang bagay, sapagkat kung walang paghihirap at kalungkutan, sino ang makapagtatalo sa kaaway?

Pangatlo, '*manatili kang nakakapit sa Diyos at huwag kang lumayo sa Kanya*' (Sirak 2:3). Sa pamamagitan ng pagkapit sa Diyos, magiging ligtas tayo mula sa anumang tukso, gaya ng isang barko na nakarating na sa daungan at hindi na natatakot sa mga bagyo.

Ito ang mga salitang nais kong ibahagi sa inyo, mga kapatid, bago magsimula ang Konseho, at nais kong itanim ninyo sa inyong puso ang mga salitang ito at panatilihin ninyo roon.

### **Mula sa isang liham kay Metropolitan Makarii (Nevsky)<sup>1</sup>**

Natanggap ko ang iyong mahal na liham noong ika-30 ng Disyembre, na ipinadala mo noong ika-4 ng Nobyembre ng nakaraang taon. Pinapasalamatan kita sa balita, gaano man ito kalungkot. Sunud-sunod na pagkatalo sa digmaan sa ibang bansa, walang tigil na kaguluhan at pagdurugo sa sariling bayan – tila pinabayaan na ng Diyos ang Rusya, o mas tama, tila hindi napapagod ang kamay ng Diyos sa pagpaparusa sa ating kaluluwang Inang Bayan! Ngunit, siyempre, matibay ang aming paniniwala na ito ang nagdidisipling kanang kamay ng isang mapagmahal na Ama, na tinutuwid ang Kanyang anak na nalubog sa kawalang-kaayusan. Ang pananampalatayang ito ang aming nag-iisang aliw sa madidilim na araw na ito, habang may ulap pa ring nakabitin sa ibabaw ng Rusya, na tila puno ng maraming kidlat at kulog. 'Ngayon ay maaari na kayong mangselos sa amin,' ang inyong pinababaang magsulat. Oo, walang rebolusyon dito, payapa ang lahat; gayunpaman, halos hindi rin mas kaunti ang kaguluhang pangkaisipan dito kaysa sa inyo: lalong nagpapahirap ang mga kaisipang ito dahil walang sinuman na maaaring aking makausap o aking makabahagi.

Tungkol sa Simbahan dito, salamat sa Diyos, maayos ang lahat. Mas masigla na ngayon ang mga sermon kaysa noong digmaan, dahil ang mga paring naglingkod sa mga bihag ng digmaan ay nakabalik na sa kanilang mga kongregasyon. Bukod dito, nawala na ang usok ng digmaan ang mga pagkiling laban sa Ortodoksiyang nagmumula sa Rusya—ang paniniwalang ito ay simpleng pakana lamang upang sakupin ang Hapon at iba pa. Ilang kabataang katekista ang tinawag

---

<sup>1</sup> San Macarius (Nevsky), Arsobispo ng Perm at Kungur (1835–1918). Arsobispo ng Perm at Kungur (1912–1917), Arsobispo ng Altai (mula 1920), isang natatanging misyonaryo at tagapagturo ng mga tao ng Altai.

para sa serbisyo militar; nang sila'y bumalik, agad silang humiling na ipagpatuloy ang kanilang tungkulin sa simbahan at masigasig nilang ito'y isinasagawa. Maraming tao ang dumadalo sa klase ng katekismo saanman, at madalas kaming nakakatanggap ng ulat mula sa mga pari tungkol sa mga binyag na naganap. Ang aming sinodo ngayong taon ay magiging partikular na malaki at, kung kalooban ng Diyos, magbibigay ng bagong buhay sa Simbahan kahit ngayon pa lamang. Sa madaling salita, nakapagpapalakas ng loob ang lahat dito. Ang tanging problema, wala akong katulong. Matanda na ako— isang paa ko'y nasa hukay na—70 na ako, at nag-iisa; wala akong maiiwanang tagapangalaga ng Simbahan; ito ang aking walang patid na pagdadalamhati. Ngunit may isang k na aliw: ang gawain ng Simbahan ay hindi sa atin, kundi isang sama-samang pagsisikap; tayo ay mga lingkod; hayaan nang ayon sa kalooban ng Panginoon!

Humihiling ako ng inyong arkipastoral na pagpapala at ng inyong banal na panalangin para rito at sa lokal na Misyong ng Simbahan, nang may taos-pusong debosyon at malalim na pasasalamat para sa inyong mabait at mapagkawanggawangtungkol sa saloobin sa lokal na Misyong at sa Simbahan, karangalan kong maging pinakamapagkumbabang lingkod at deboto Ninyo, ang Pinuno ng Rusoong Misyong ng Simbahan sa Hapon

*Nicholas, Obispo ng Reval  
Tokyo, 14 Abril 1906*

\*\*\* \*\*

Kanyang Kagalang-galang, mapagkalingang arkipastor at ama!

Ilang sandali na ang nakalipas mula nang matanggap ko ang inyong mahal na liham at ang inyong mahalagang handog – dalawang aklat. Para sa pareho, iniaalay ko sa Inyong Kagalang-galang na Kataas ang aking pinakamalalim na pasasalamat. Nabasa, nabalot, at nakatala na ang mga aklat sa aklatan ng Misyong, bilang isang pangmatagalang alaala para sa nagbigay at para sa kapakinabangan ng mga mambabasa. Bilang tugon sa liham ninyo, nais ko munang iparating ang aking taos-pusong pasasalamat sa inyong magkapatid na pagbati hinggil sa aking mahabang paglilingkod at sa aking ranggong arsobispo, na lubos kong hindi karapat-dapat. Bilang aking kahalili, inaasahan ko si Arkhimandrit Andronikos

[Nikolsky]<sup>2</sup> , na naglingkod na rito ngunit nagkasakit ng neurasthenia at umalis. Ngayon ay siya ang rektor ng Ufa Theological Seminary at tila ganap nang gumaling mula sa kanyang karamdaman. Tila nakatakdang ipadala siya rito ng Banal na Sinodo bilang vikari, na ikalulugod ko nang lubos, sapagkat taglay ni Arkhimandrita Andronikos nang sagana ang mga espiritwal na katangiang kinakailangan sa isang mabuting misyonaryo. Palagi akong nagagalak na napamahala ka na sa mga Hapon at napakataas ng pagtingin mo sa kanila; at labis akong napapalakas-loob at napapaluwalhati sa iyong mabubuting salita na 'maglilingkod ka bilang misyonaryo sa Japan!'... Sapat na ang mga salitang iyon upang hindi ko isipin na ganap na nasayang ang aking buhay.

Ang ikalawang bahagi ng liham mo ay malungkot basahin, lalo na't mula nang ito'y masulat, wala nang kahit kaunting sinag ng pag-asa, at lalo pang lumalapot ang dilim sa ating mahirap na Inang-bayan. Palagi kong nabibitawan ang pahayagan kapag narating ko ang mga ulat ng pagpatay, pagnanakaw, welga, katamaran ng mga estudyante, magulong asal ng mga seminarista, at iba pa at iba pa. Malamang na ipagpapaliban muna ang Konseho hanggang sa medyo humupa ang sitwasyon; kung hindi, kahit ang pinakabuting hangarin ng mga desisyon ay maling maiintindihan, at ang mga pagbabagong isasagawa ay papurihan nang labis o baluktutin.

Dito, tungkol sa Misyon at sa Simbahan, salamat sa Diyos, maayos ang lahat at nagpapatuloy ayon sa nararapat. Pangunahing nakatuon ako sa pagsasalin ng Banal na Liturhiya. Sa kasalukuyan, pinagtratrabaho namin ang ika-4 na tono ng Octoechos; ang buong ' '—lahat ng nilalaman ng tekstong Slavonic—ay isinasalin. At dito mismo makikita kung gaano kahalaga na isalin ang Banal na Liturhiya sa wikang Ruso o, sa pinakamaliit, gawing madaling maunawaan ang tekstong Slavonic. Minsan ay nakatayo ka nang kalahating oras o higit pa sa isang taludtod lamang, para lamang maunawaan ang kahulugan nito; at nangyayari na, gaano ka man pagsumikapan, hindi mo talaga ito mauunawaan at napipilitan kang palitan ang hindi maintindihan ng sarili mong imbensyon, anuman ang inspirasyong ipadala ng Diyos sa sandaling iyon. Isa sa pinakamadaliwang gawain ng Konseho ay ang pagtatalaga ng isang Komisyon upang rebisahan ang tekstong liturhikal, ngunit hindi isang Komisyon na magtatagal at hahabitin ang usapin nang isang daang taon.

---

<sup>2</sup> Andronikos (Nikolsky) (1870–1918), Arsobispo ng Perm at Kungur, banal na martir.

Upang hindi manatiling may utang sa inyo sa mga aklat, bilang tugon sa dalawang aklat na ipinadala ninyo, ipinapadala ko sa Kagalang-galang ninyo ang dalawa mula rito: isang aklat na may larawan tungkol sa aming Konseho, na inilathala para sa pagpapatatag ng mga lokal na simbahan, at isang Salmo sa wikang Hapones. Patawarin ninyo ako; ikinagagalak naming ibahagi ang kaunti naming taglay.

Hinihiling ko ang inyong arkipastoral na pagpapala at banal na panalangin para sa akin at sa buong lokal na Simbahan, nang may tunay na paggalang, pinakamatapat na debosyon ng puso, at kapatid na pag-ibig, at ipinagkakaloob ko ang karangalan na maging inyong pinaka-mapagkumbabang lingkod at tagapamanhikayat, ang pinuno ng Misyon Eklesiastikal ng Rusya sa Hapon

*Nicolaas, Obispo ng Revel  
Tokyo, 18 Setyembre 1906*

## Konklusyon

Ang pangunahing karangalan sa pagbibigay-liwanag sa Hapon ng liwanag ng Ortodoksiya ay nauukol sa natatanging misyonerong Ruso—ang 'Apostol ng Hapon'—si Arsobispo Nicholas, na sa kalagitnaan ng ika-19 na siglo ay sinimulan ang kanyang ministeryo ng ebangelismo sa Lupain ng Sumisikat na Araw. Si San Nikolai ng Hapon ay nagsumikap nang lubos at naglaan ng panahon sa pag-aaral ng wika at pamumuhay ng mga taong pinaglingkuran ng kaniyang kalahating siglong walang pagod na paglilingkod; ang mga bunga nito ay kahanga-hanga: mula sa isang nag-iisang misyonaryo at asketa, siya ay naging pinuno ng isang Simbahan na may dose-dosenang mga Hapones na klero at sampu-sampung libong paroklyano. Sa kasalukuyan, umiiral ang Awtonomong Simbahan ng Hapon sa masalimuot na mundo ng post-industriyal na Hapon, na may iba't ibang denominasyong tradisyon, ang mga saloobing nakasentro sa agham ng mga intelektuwal, at ang agresibidad ng mga bagong relihiyosong sekta at samahan.

Walang sinuman sa kasaysayan ng pangangaral ng Kristiyanismo sa bansang ito ang mas karapat-dapat sa titulong ito kaysa kay San Nicolas, ang Arsobispo na Kasing-hantay ng mga Apostol.

Santa Nikolás, Katumbas ng mga Apostol, ipanalangin mo kami sa Diyos!